

NOORD-BRABANDER.

Op dinsdag den 10 dezer, wordt de wet van 18 juni jl. op de registratie, overschrijving en zegel ingevoerd; dien ten gevolge verzoekt, te rekenen van dien dag, de verplichting van de advertentien, op zegel te schrijven; het nieuw zegeltoest voor elke advertentie, toekens dat dezelfde geplaatst worden, is 25 cents, behalve de opcenten.

Dicere verum.
Quid vetat? HORATIUS

NOMMER 82

'S BOSCH.

DINGSDAG 10 JULIJ 1832.

E. R. R. A. T. U. M.

In het ANTWOORD op de nederlandsche gespinnagiden op de laatste protocollen der conferentis te Londen, door de Drukkers en Uitgevers van dit Dagblad uitgegeven, is eene drukfeil ingeslopen, op de 2de bladzyde 2de kolom staat: «Hij heeft den last ontwaagen om te betuigen dat de Koning nieuwe offere aan het behoud der vredes heeft kasten bruyen, te spoor en te smantelyk, dan dat zij DE LAATSTE ZOULDEN ZIJN;» lees: DAT AN DE LAATSTE N A E T ZOULDEN ZIJN.

Nederlanden.

De Gouverneur der Provincie Noord-Brabant, ontvangen hebbende eene missive van Zijne Excellentie den minister van binnenlandsche zaken, van den 18 dezer maand n°. 229, 2de afdeling.

Gezien het koninklijk besluit van den 24 mei jl. (Staatsblad n°. 17), nopens de, in het vervolg, toe te wijzen medailles, aan personen die zich, tot bevordering van de koopk-instanting, verdienstelijk zullen hebben gemaakt; zijnde hetzelfde van den volgende inhoud:

«W. L. WILLEM, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

«Overwegende, dat het, bij de ondervinding van eenige jaren, gebleken is, dat het doel eener wenschelijke en gepaste bevordering der koopk-instanting niet, zoo als men zich dit had voorgesteld, bereikt is geworden; door eene min bepaalde eerebelooning, alleen van hen, welke die koopk-instanting, zonder daarvoor belooning te hebben genoten, aan meer dan honderd voorwerpen, in één jaar, hadden bewerkstelligd.

«Wijnde personen in het middel tot bevordering van dit doel, op eene meer gesachte wijze.

«Op de voordragt van onzen minister van binnenlandsche zaken, van den 24 februari 1832, n°. 215, 2de afdeling.

«Den raad van state gehoord.

«Getien het rapport van onzen minister voornoemd, van den 3 april jl., n°. 122, 2de afdeling.

«Den raad van state nader gehoord.

«Gelet op het hier nader rapport van onzen meergemelden minister, van den 21 dezer, n°. 181, 2de afdeling.

«Hietzamen beslot van den 18 april 1818, (Staatsblad n°. 20).

«Hebben besloten en besluiten:

«Art. 1. Jaarlijks, en beginnende over het tegenwoordig jaar, zullen er eenige gouden medailles, elk ter innerlijke waarde van vyftig guldens (f 50) kunnen worden uitgereikt, aan geneeskunst-oefenaren, en ook aan andere bijzondere personen, in dit rijk woonachtig, die zich bij uitnemendheid verdienstelijk zouden mogen gemaakt hebben, tot bevordering der koopk-instanting, hezj naar aanleiding van belangeloosheid, veelvuldigheid, nauwkeurige, of doelmatige behandeling, het uitvoeren van nuttige werken, tot toelichting van de kennis en den loop der ziekte, mitsgaders hare afwijkingen zoowel als tot eene vruchtbare aanbeveling der kunstbewerking en bestrijding van de ziekte.

«Art. 2. Van die gouden medailles zullen er, telken jare, niet meer in elke provincie handen toegewezen worden, dan overeenkomstig de navolgende evenredigheid.

In de Provincie Noord-Brabant	drie medailles.
— Gelderland	— twee —
— Holland, (noordelijk gedeelte)	— drie —
— — (zuidelijk gedeelte)	— drie —
— Zeeland	— twee —
— Utrecht	— twee —
— Vriesland	— twee —
— Overijsel	— twee —
— Groningen	— twee —
— Drenthe	— eene —

«Art. 3. De geneeskunst-oefenaren en andere personen, welke zouden mogen vermeen, uit een of meer der bovengemelde hoofden, aanspraak te kunnen maken op gezegd bereijlik, zullen hunne belangen te dezen, met ontwikkeling der gronden, waarop zij derzelver aanspraak verlangen te doen geldig zijn, vóór den eersten februari van elk jaar, volgende op, dat, waarover die aanspraak zich uitstrekt, moeten voordragen aan de provinciale geneeskundige commissie, onder welke ressort zij woonachtig zijn.

«Art. 4. Gezegde commissie zullen, de bij hen ingekomene stukken, te dezen nauwkeurig onderzoeken, en daaruit een gemotiveerd rapport opmaken, en inzenden aan de gedeputeerde staten der provincie, inhoudende haar advies, aan welke personen er gedeputeeringen, naar verdiensten, zouden kunnen worden uitgereikt.

«Art. 5. Dezelve commissie zullen, behalve hen, die volgens het hiervoor bepaalde, hunne belangen hebben doen gelden, ook in aanmerking kunnen nemen de zoodanigen, welke, schoon zij zich niet als mededingers mogten aangemeld hebben, evenwel, naar derzelver oordeel, tot het bekomen van bovengemeld blijk van onderscheiding, onbetwistbare verdiensten bezitten.

«Art. 6. De provinciale geneeskundige commissie, gevestigd te Amsterdam en te Maastricht, zullen de in Noord-Holland te wijzigebare drie medailles, gemeenschappelijk te rade gaan: dezelfde maatregel zal evenzeer, door die te 's Gravenhage en te Dordrecht gevestigd, voor Zuid-Holland, gevolgd worden.

«Art. 7. De gedeputeerde Staten, zullen de invoege voorschreven, bij hen ingekomene rapporten, voorzien met hunne considerantien, vóór den laatste juni van elk jaar, aan onzen minister van binnenlandsche zaken inzenden, ten einde, door dezen, daardit, zoo spoedig mogelijk, het vereischte voorstel aan ons gedaan worde.

«Art. 8. Ten gevolge der bovengemelde bepalingen, worden art. 9 en 10 van ons besluit van den 18 april 1818, (Staatsblad n°. 20), ingetrokken en buiten werking gesteld.

«Onze minister van binnenlandsche zaken is belast, met de uitvoering van het te.

egenwoordig besluit, waarvan afschriften zullen worden gezonden, aan onzen minister van financiën, den raad van State, en aan de algemeene rekenkamer, tot informatie en narigt; zullende hetzelfde wijders in het Staatsblad worden geplaatst.

«(Geteekend)

WILLEM.

«Van wege den Koning,

«(Geteekend)

J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

Heeft geveronden en verstaan, voorschreven koninklijk besluit, door middel van het Provinciaal blad, te brengen ter kennis van de stedelijke en plaatselijke besturen in deze provincie, tot informatie en narigt; zullende dat koninklijk besluit wijders in de hiinaen deze provincie uitkomende nieuwspapieren worden gemenereerd.

's Hertogenbosch den 25 juni 1832.

De Gouverneur voornoemd,
A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

De Gouverneur der Provincie Noord-Brabant, ontvangen hebbende eene missive van Zijne Excellentie den heere minister van binnenlandsche zaken, van den 22, 23 en 24 juni jl., n°. 133, 8 en lit. H, 2de afdeling.

Brengt dienengevolge ter kennis van de stedelijke en plaatselijke besturen in deze provincie, en van een ieder die zulks mogt aangaan:

1°. Dat, ingevolge nadere berigten wegens den staat der cholera in Groot-Brittanje en Ierland, bij aanvulling en wijziging van vroegere dienaangaande uitgevaardigde verordeningen, is bepaald geworden:

Dat Sunderland wederom zal worden gerangschikt onder de verdachte plaatsen, en de van daar komende schepen, op gelijke wijze zullen worden behandeld, als die komende van New-Castle.

Dat de haven van Lynn, even als Yarmouth en Hull, zal worden gerekend te behooren tot de besmette plaatsen, blijvende overigens de bepalingen waarbij de engelsche kust tusschen Harwich en de Tees, als verdacht wordt verklaard, in derzelver geheel, en dat geheel Ierland, voor zoo verre daarvan niet reeds een gedeelte als besmet verklaard is, (welke bepalingen gehandhaafd worden), zal worden beschouwd als verdacht, met uitzondering van de graafschappen Limerick en Galway, welke mede als besmet zijn verklaard.

2°. Dat de tijding bij het gouvernement ontvangen zijnde, dat de cholera te Schierness aan den mond der rivier Medway, in het engelsche graafschap Kent, uitgebarsten is, bij aanvulling der deswege bestaande bepalingen, is vastgesteld, dat Schierness, hetwelk thans tot de verdachte plaatsen behoort, zal worden gerangschikt onder de besmette plaatsen.

3°. Dat de steden Brussel, Brugge, Leuven, Assenede en Jemmappes, als van Aziatische brankloop besmet moeten aangemerkt worden, en dienvolgens de maatregelen tegen het overbrengen dier ziekte, ook op dezelve behooven te worden toeepast.

En zal dit besluit, door middel van het Provinciaal blad, worden gebragt ter kennis van de bij besluit van den 14 mei jl., A n°. 48, (Provinciaal blad n°. 83), benoemde hoofd-commissie; van de stedelijke besturen en van de districts-commissarissen, alsmede van de provinciale en plaatselijke geneeskundige commissie in deze provincie, tot informatie en narigt; zullende hetzelfde wijders in de hiinaen deze provincie uitkomende nieuwspapieren worden gemenereerd.

's Hertogenbosch, den 26 Juni 1832.

De Gouverneur vernoemd,
A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

's HERTOGENBOSCH, 9 July.

REDEVOERING aan de staten van Noord-Brabant, uitgesproken door den gouverneur der provincie, in de vergadering van den 3 July 1832.

EDELE GROOT ACHTBARE HEEREN!

Gebeurtenissen van het hoogste belang hebben plaats gehad in den jaarkring, welke sedert de laatste zitting van U. E. G. A. verlopen is.

Ik zal mij niet vermeten die gebeurtenissen in derzelver gevolgen te beschouwen, en mij evenmin verdiepen in eene beoordeeling van hetgene zij verder kunnen aanbrengen; alleenlijk den loop der gebeurtenissen met gelatenheid afwachtende, en, voor zoo verre in onze betrekkingen en in het standpunt, waarop wij geplaatst zijn, onze medewerking, om den gunstigen uitslag van denzelven te bevorderen, mogt vereischt worden, die medewerking, wat mij betreft, onvoorwaardelijk aanbiedende, oordeele ik het overigens pligtmatig; en vermeen ik het in overeenstemming te zijn met den geest, die U. E. G. A. beweest, dat wij ons hierin met vertrouwen verlaten op de wijsheid van den Koning, die de belangen van Ond-Nederland zoo vaderlijk en krachtvol tevens behartigt, de waardigheid zijner kroon eervol ophoudt, en, te midden van de stormen, die in de wereld het heerlijk schouwspel oplevert van eenen Vorst, die eensgezind met zijn volk is, en in die eensgezindheid het standpunt vindt, om zijne regten te verdedigen en de belangen zijner onderdanen tegen alle aanrandingen te beschermen.

Maar die gebeurtenissen en hetgeen daarmede in verband staat, voor zoo verre Noord-Brabant daarmede in verband gekomen, voor U. E. G. A. zoo beknopt mogelijk op te sommen, vermeen ik niet ondoelmatig te zijn in het oog te stellen, waarin

U. E. G. A. zich vereenigen, om de belangen van dit gewest te behartigen, en waarin het mij vergund wordt U. E. G. A. welmeenend te verwelkomen.

Weinige dagen, nadat de zitting van U. E. G. A. was afgelopen, behaagde het Z. M. deze provincie met zijne hooge tegenwoordigheid te vereeren, vergezeld van hunne koninklijke hoogheden de prins van Oranje en der Nederlanden, en na eene wapenschouwing over het leger in het kamp te Rijen gehouden te hebben, kwam Z. M. in de hoofdstad der provincie aan, en mogt de schutterij dier stad de onschatbare eer genieten, een voor haar door de 's Hertogenbosche dames vervaardigd vaandel, uit handen van Z. K. H. den heere prins van Oranje, te ontvangen.

De troepen in het kamp bij Eindhoven genoten vervolgens ook de eer, van door Z. M. en de koninklijke prinsen te worden geinspecteerd, en het leger verliet weinige dagen daarna deze provincie, en rukte België in, onder aanvoering van den held van Quatre-Bras en Waterloo. — Kort, maar roemrijk was de veldtocht, en de overwinningen van Hasselt en Leuven bekroonden het beleid van den prins van Oranje en de dapperheid zijner soldaten. België kon aan het oud-nederlandsche leger geen leger meer overstellen; slechts een dag meer, en de vaan van Oranje had van den toren van St. Michiel te Brussel gewapperd. De staatkunde der groote Mogendheden deed het uitgetrokken zwaard in de schede steken; het leger nam den terugtrek aan, en reeds den 21 augustus was het hoofdkwartier weder te Tilburg gevestigd, van waar het den 1 november naar 's Hertogenbosch is overgebracht geworden, doch sedert eenige dagen weder derwaarts is terug gebracht.

De terugkeer van het leger en het weder bezetten van het grondgebied dezer provincie door hetzelfde, had nauwelijks plaats gehad, toen Z. M. andermaal in Noord-Brabant kwam, en de troepen, daartoe op de Achtsche en Reijnsche heiden vereenigd, in oogenschouw nam, en door dezelve met den meesten geestdrift begroet werd. Z. M. was bij die plechtige gelegenheid vergezeld van de geheele vorstelijke familie, en het was toen voor de eerste maal, dat de ingezetenen van deze provincie het geluk genoten, het koninklijk geslacht in dit gewest vereenigd te zien, en velen hunner, die het geluk te voren niet gesmaakt hadden, getuigen mogten zijn van de minzaamheid, welke in de Vorsten van Oranje zoo zeer uithinkt.

Het was in dat tijdstip, en wel gedurende het verblijf der koninklijke familie in deze provincie, dat de beide zonen des Konings uit 's vaders hand de belooning ontvingen, hunner beoonden heldenmoed zoo zeer waardig; de rang van veldmaarschalk aan den prins van Oranje opgedragen, en het groot-kruis der Willems-orde aan prins *Frederik* der Nederlanden geschonken, waren de eerste openbare blijken van Zijner Majesteits tevredenheid over het leger, waarin vervolgens ook mogten deelen zij, die onder aanvoering dier dappere Vorsten, zoo moedig voor de goede zaak gestreden en aan de verwachting van den Koning en het vaderland zoo waardig beantwoord hadden.

Weiligt was er nimmer een tijdstip, waarin de aandacht van Europa zoo aanhoudend gevestigd bleef op hetgeen er in dit gewest plaats had, dan zulks in den verloop der jaarkring het geval was; Noord-Brabant was het punt, waarop men bleef starren, en de belangstelling in hetgeen aldaar omging werd nog meer gaande gehouden, dan eens door eene zending, waarmede de fransche hoofd-officieren, behoorende tot den staf van den maarschalk *Gérard*, bij den prins van Oranje belast waren, dan wederom door de bezoeken, welke de Vorsten van Pruisen, en aanzienlijke personaadjen uit Engeland, Oostenrijk enz., bij zijne koninklijke hoogheid, tijdens het hoofdkwartier zich hier bevond, kwamen afleggen.

Dat tijdstip is belangrijk voor de geschiedenis van Noord-Brabant; ook wegens het aandeel dat de Noord-Brabanders zelve aan die gebeurtenissen gehad hebben. In mijne redevoering des vorigen jaars ontvouwde ik voor U. E. G. A. de opofferingen, welke de ingezetenen van dit gewest tot destijds zoo gewillig gedaan hadden, en welke het onvermijdelijk gevolg waren van de tijdsomstandigheden, zoowel als van de ligging dezer provincie, die dezelve eigenaardig deed verstrekken tot bolwerk voor de verdediging des rijks, en tot verzamelpaats van eene aanzienlijke legermacht.

Een der meest gewigtigste bezwaren, uit dien staat van zaken voortvloeiende, was de aanhoudende inkwartiering en doormarsch van troepen, en als een noodwendig gevolg daarvan, de stijging der prijzen van de levensmiddelen. Dat bezwaar, en de overigen, die ik toen opnoemde, bestaan nog, en zijn zelfs, in evenredigheid van derzelver nu langeren duur, meer drukkende geworden, hoewel de goede krijgstuicht, welke, behoudens eenige weinige bij een groot leger onvermijdbare uitzonderingen, onder de troepen heerscht, en die door de zorgen van zijne Koninklijke Hoogheid den veldmaarschalk voortdurende aangekweekt en onderhouden wordt, veel heeft toegebracht, om die bezwaren zoo veel mogelijk te verligten; hebbende ook zijne Koninklijke Hoogheid bij alle gelegenheden, waar dit met het belang van den dienst des Konings overeen te brengen was, den last der inkwartiering voor de ingezetenen meer dragelijk gemaakt, door de aanvankelijk meest gedrukte gemeenten te doen

verligten, en eenige der zich aldaar bevindende troepen naar elders te doen verplaatsen.

Ik weet het U. E. G. A. Heeren! men heeft wel eens, oppervlakkig beoordeeld, het verblijf van eene aanzienlijke legermacht in deze provincie, en de daaruit ontstane meerdere consumtie en vertier, als veel voordeel aanbrengeende voor de bewoners beschouwd, en dit is werkelijk ook zoo voor hen, die uit hoofde van hunne neringen of bedrijven in de gelegenheid zijn hun debiet te vergrooten, en hunne waren tot hoogere prijzen dan in gewone tijden te verkoopen, doch het getal van dezen is gering in evenredigheid van diegenen, welke, of van een bepaald inkomen moeten bestaan, of door hunnen stand, of het bedrijf, hetwelk zij uitoefenen, niet in de gelegenheid zijn in die voordeelen te deelen, en dan nog, behalve den last van inkwartiering, die zij dragen, ook de noodwendigste levensbehoeften tot hooge prijzen moeten aankopen.

Evenwel zijn de rust en openbare orde ongestoord gebleven; de goede verstandhouding tusschen de ingezetenen en de militairen heeft niet opgehouden, te bestaan, en de gastvrijheid door de Noord-Brabanders, bij voortdoring aan den dag gelegd, is op eene eervolle wijze door het leger beantwoord geworden, toen hetzelfde de aanzienlijke som van ruim zes duizend gulden bijeen bracht, tot leening van rampen, aan eenige bewoners van dit gewest te beurt gevallen.

Welke ook de nadeelen zijn, die uit den staat van oorlog, waarin het rijk zich bevindt, meer bijzonder voor de ingezetenen van deze provincie voortvloeijen, zoo hebben dezelve evenwel geene verslaauwing te weeg gebracht in de liefde en eerbied, welke zij den Koning en het koninklijk huis toedragen, en hunne gehechtheid aan Oud-Nederland en aan de goede zaak, heeft zelfs te heerlijker uitgeblonken.

Toen Zijne Majesteit en de koninklijke familie deze provincie met derzelver hooge tegenwoordigheid vereerden, deedt zich de geestdrift der ingezetenen, om de geliefde Vorsten waardiglijk te ontvangen, algemeen ontwaren; en dat dit geene bloote betuigingen waren, maar werkelijk de uitspraak van hun gevoel was, hiervoor mag ik als daadzaken opnoemen:

1°. Het roemrijk aandeel, hetwelk de 's Hertogenbosche schutterij, in de gevechten van den tiendaagschen veldtocht, heeft gehad.

2°. De liefderijke verzorging, welke de gekwetste verdedigers des vaderlands in Noord-Brabant ontmoet hebben, en waaraan al de ingezetenen, zonder uitzondering, deel hebben genomen.

3°. Het getrouwelijk opkomen der miliciens van de gewone en buitengewone ligtingen van 1831, waarvan, op een contingent van 1700 manschappen, 1545 op den bepaalden tijd aan de corpsen zijn afgeleverd, en er van de 155 aan dat contingent ontbrekende, slechts 51 als achtergebleven te beschouwen zijn; hetgeen eveneens het geval is ten aanzien der gewone ligting van het nu loopende jaar, waarvan het contingent voor deze provincie 1153 manschappen beliep, en welke ligting met gelijken uitslag is bekroond geworden.

4°. De geestdrift, waarmede de schutters van den 1sten ban aan de oproeping van den Koning hebben beantwoord; welke ban, daaronder begrepen de mobiel verklaarde gedeelten der dienstdoende schutterijen, het aanzienlijk getal van circa 7,000 manschappen onder de wapenen heeft opgeleverd.

5°. Het goed gedrag, door dezelfde schutters in de primitief hun aangewezen depots, en later in de garnizoens-plaatsen in de overige provincien, gehouden; en eindelijk

6°. Het niet onaanzienlijk bedrag van de in Noord-Brabant gedane inschrijvingen voor de vrijwillige leeningen, en het nauwkeurig aanzuiveren van de rijks-belastingen, waarvan de registers ter generale thesaurie het doorslaandste bewijs kunnen opleveren.

Houde ik nu hierbij in het oog, dat de Noord-Brabanders, niettegenstaande de ligging hunner provincie, aan de afvallig geworden gewesten, en in weerwil der vroegere en tijdens de vereeniging aangeknoopte betrekkingen met de inwoners van België, getrouw aan hunne verbindtenissen met de noordelijke provincien zijn gebleven, en dat er zich geen enkel inwoner aan de zijde des vijands heeft gevoegd, toen het corps van den belgischen kolonel *van den Broucke*, om eene afwendig te maken, in augustus 1831 eenen inval in Noord-Brabant deed, welke evenwel gelukkigerwijze nutteloos werd, toen het legercorps van *Daine* bij Hasselt verslagen en verstrooid was geworden, — dan, mijne heeren! mag en wil ik het voor U. E. G. A. niet verbergen, dat het mij een streelend genoegen heeft gegeven, door het vertrouwen van Z. M., aan het hoofd van het bestuur van zoodanige provincie bij voortdoring geplaatst te zijn.

Het zal overbodig zijn aan U. E. G. A. te doen opmerken, dat de buitengewone toestand, waarin wij ons bij voortdoring bevinden, eene verdubbelde werkzaamheid bij het provinciaal bestuur heeft te weeg gebracht; doch U. E. G. A. zullen evenwel met genoegen vernemen, dat de behandeling der voorgekomen zaken, niettegenstaande vele der geëmployeerden in de rijen van 's rijks verdedigers zijn overgegaan, geene vertraging ondergaan heeft, en dat ik bij voortdoring van de ijverige en onvermoeide medewerking van heeren gedeputeerde staten, van den heere griffier en van de ambtenaren bij het provinciaal bestuur, loffelijke melding mag maken.

Ik zal in geene bijzonderheden treden ten aanzien van de zaken, die gedurende het afgelopen jaar bij de administratie voorgekomen zijn, als zullende het jaarlijks verslag, hetwelk aan U. E. G. A. aangeboden worden, en hetwelk wederom met de vereischte tabellen en toelichtende stukken zal vergezeld gaan, U. E. G. A. daarmede volledig bekend maken.

Ik bepale mij dienvolgens, met aan U. E. G. A. op te geven de onderwerpen, welke in de tegenwoordige zitting aan de behandeling en overweging van U. E. G. A. zullen onderworpen worden, en deze zijn:

1°. De aanvulling van drie vacatures in de tweede kamer der staten-generaal, welke zullen ontstaan door de aftreding in dit jaar van jonkh. *L. A. J. J. van Sasse van Yssel*, jonkh. mr. *P. E. de la Court*, en mr. *J. L. A. Luyben*.

2°. De begroting voor de gewone kosten van bestuur in de provincie, over 1833.

3°. De algemeene begroting van inkomsten en uitgaven der provincie, mede over 1833.

4°. Een voorstel betreffende de verbetering der rivier de *Aa*, voor het gedeelte tusschen de *Erpsche sluis* en die te *Helmond*.

5°. De bezoldiging der tot hiertoe van 's rijks wege gesalarieerd geweest zijnde vee-artsen.

6°. De beantwoording van eenige door het gouvernement gestane vragen, ten aanzien van het al of niet nuttige en noodzakelijke van het voortdurend aanhouden der districts-commissarissen, en, in het eerste geval, ten opzichte van het regelen nimmer bezoldiging.

U. E. G. A. vergunnen mij, dat ik den wensch uite, dat derzelver overwegingen en bemoeijenissen, tot het meeste welzijn der provincie mogen uitvallen, en dat dezelve tevens de kenmerken zullen opleveren van de zucht van U. E. G. A., om tot bevordering van de goede zaak mede te werken.

De gouverneur van Noord Brabant,
A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

PROVINCIALE STATEN.

Op den 6 juli is door den heer *van Mattenburg* rapport gedaan op de missive van heeren gedeputeerde staten, nopens de bezoldiging der vee-artsen, en is dien overeenkomstig ten voordeele van dezelve besloten.

Is verder gehoord het rapport door den heer *van de Mortel* gedaan, wegens de noodzakelijkheid van de voortdaring der posten van districts-commissarissen, en na gedane voorlezing van eenige bijlagen en daartoe betrekkelijke stukken, is dadelijk na eenige discussien bij meerderheid van stemmen besloten, aan den minister van binnenlandsche zaken te rapporteren, dat de posten van districts-commissarissen noodzakelijk zijn; dat evenwel hun getal tot op vier kan en behoort verminderd te worden, doch dat in geen geval hunne bezoldiging ten laste der provinciale kas zal kunnen worden gebragt.

Niets verder aan de orde van den dag zijnde, wordt, na dat alvorens den heer gouverneur voor zijn gehouden presidium de dank der leden is betuigd, waarvan in de notulen melding zal worden gemaakt, de gewone jaarlijksche vergadering der provinciale staten gesloten.

— Voor de Provinciën Holland en Utrecht zijn al de aftredende leden van de tweede kamer der staten-generaal weder ingekozen.

— Naar men verneemt, zal het hoofdkwartier van Z. K. H. den prins van Oranje, tegen den 1 augustus, alhier terug komen.

— Heden wordt Z. M. de Koning te 's Hage terug verwacht. HH. KK. HH. de prins en prinses *Frederik* en Hoogstderzelver dochter zijn van hunne reis uit Berlijn, op het Loo aangekomen; de prinses zal naar 's Hage en de prins naar het hoofdkwartier vertrekken.

— De heer *Falck*, ambassadeur van het hof der Nederlanden bij den Koning van Engeland, heeft sedert de laatste dagen van juni Londen verlaten, en is van daar over Calais naar Rijsel vertrokken, van waar Z. Exc. de reis naar Italie, tot herstel zijner gezondheid, zal aannemen.

— Dezer dagen zijn door den minister van financiën eenige verordeningen vastgesteld, tot uitvoering van de wet van 4 mei jl., omtrent den te verleenen vrijdom van accijns op den azijn aan loodwit-makerijen en saccharum-saturni-stookerijen. Volgens dezelve zal de inslag der hoeveelheid azijnen, welke door den minister bij de deswege aan den belanghebbenden fabrikant uit te reiken acte zal worden toegelaten om jaarlijks door hem, onder genot van den vrijdom van den accijns, te worden ingeslagen, in ééns, of wel bij gedeelten, mits nimmer minder dan bij tien vaten tevens kunnen geschieden, van een' azijn-maker, hebbende eene openstaande rekening met de administratie van genoegzaam bedrag, om daarop de vereischte afschrijving van den accijns voor de verlangde uit te slane hoeveelheid azijnen te kunnen bewerkstelligen. Tot het doen van den verlangden inslag, zal aan den fabrikant een vrij consent-biljet worden afgegeven, op schriftelijke aanvraag, daartoe door

den loodwitmaker of saccharum-stoker, ten kantore van den ontvanger, in de gemeente, waaronder zijne fabriek behoort, over te leggen. De inslag zal in het bijwezen van 's rijks beambten moeten plaats hebben, die daarop een bepaald toezigt zullen houden en onderzoeken, des noods door roëijng, of de partij azijnen in haar geheel is aangebragt. Na het onderzoek zullen de azijnen dadelijk, in tegenwoordigheid dier beambten, worden vermengd met de specie, daartoe bij de aan den belanghebbende uitgereikte acte tot vrijen inslag voorgeschreven. De afschrijving van den accijns zal, voor ieder vat azijn, bedragen *vyf en zestig centen*. Alle fraude zal de geheele intrekking van den toegekenden vrijdom ten gevolge hebben.

— Tot den 6 dezer des morgens, zijn er geene cholera-zieken te Scueveniogen bijgekomen; het getal bedroeg 14, zoo als daags te voren, daarvan waren hersteld 4 personen, zoodat er nog 10 onder behandeling waren.

Tot den 7 zijn er 5 nieuwe zieken bij gekomen; het getal beliep des morgens alzo 15, waarvan 3 genezen en 1 gestorven; 11 bleven er dus onder behandeling.

Een gedeelte der visschers piuken is weder in zee gegaan.

— Volgens directe berigten uit Maastricht van dinsdag den 3 dezer, hebben de Belgen uit repressaille van de gevangenneming van den heer *Thorn*, de postkar, welke van Aken naar Maastricht rijdt, te Merkgeraden aangehouden, en den heer chirurgijn-Majoor *Wynhoud*, benevens den luitenant der artillerie, *Verschuur*, gearresteerd en naar Meer, waar zich het belgisch hoofdkwartier bevindt, overgebragt. Volgens te Maastricht bekomen berigten, hebben de belgische troepen last om alle nederlandsche officieren, welke uit die plaats naar Aken of van Aken naar Maastricht vertrekken, aan te houden; daags te voren waren aan de belgische donanen-kantoren rondom die vesting, sterke wachten infanterie en kavallerie tot ondersteuning gegeven, en rondom de stad, op een uur afstands, wachten geplaatst om allen doorvoer van granen, hoornvee, haver en hooi naar die stad, te beletten.

— In de moskousche wijk van Petersburg is den 20 juni brand ontstaan, die, ondanks alle pogingen tot blussching, welke door de tegenwoordigheid van Z. M. den Keizer en Z. K. H. den hertog *Alexander* van Wurtemberg nog meer aangevuurd werden, zich onophoudelijk verspreidde tot aan de Semenowsche parade plaats, en meer dan 200 huizen in de asch legde. De hevige wervelwinden, die reeds sedert eenige dagen aldaar waaiden, verijdelden de grootste inspanningen en de doelmatigste maatregelen.

— In de jongste engelsche dagbladen vindt men de volgende *Overeenkomst, tusschen Zyne Brittannische Majesteit en den Keizer aller Russen te Londen, den 16 november 1831, gesloten.*

Hunne Majesteiten de Koning van het vereenigd koninkrijk van Groot-Brittanje en Ierland en de Keizer aller Russen, overwegende dat de gebeurtenissen in het vereenigd koninkrijk der Nederlanden, sedert het jaar 1830 voorgevallen, voor de hoven van Groot-Brittanje en Rusland noodzakelijk gemaakt hebben de herziening der bepalingen, in hunne overeenkomst van 19 mei 1815 vervat, zoo wel als van het aan dat tractaat geannexeerd additioneel artikel; overwegende, dat het onderzoek dier overeenkomst de hooge contracterende partijen tot het oordeel heeft doen komen, dat de letter en de geest der gezegde overeenkomst niet geheel in overeenstemming zijn, wanneer men ze in betrekking brengt tot de omstandigheden, die de scheiding der twee groote deelen van het vereenigd koninkrijk der Nederlanden vergezeld hebben, en dat het, zich refererende aan het oogmerk der voorzegde overeenkomst van 19 mei 1815, integendeel haarblijkelijk schijnt, dat het voorgestelde oogmerk was, aan Groot-Brittanje eene waarborg aan te bieden, dat Rusland, in al de vraagpunten, Belgie betreffende, eene staatkunde zou volgen, overeenkomende met die, welke het londensch hof het best berekend had geoordeeld voor de handhaving van een juist evenwigt der europesche magt; terwijl men van eene andere zijde aan Rusland de betaling wilde verzekeren van een deel van deszelfs oude hollandsche schuld; uit overweging der algemeene bepalingen van het Weener Congres, tot welke het was toegetreden, welke bepalingen hare volle kracht behouden hebben. HH. MM. verlangende, dat dezelfde grondslagen thans hunne wederzijdsche betrekkingen ten leiddraad blijven strekken, en dat de bijzondere band, welke de overeenkomst van 19 mei 1815 tusschen de beide hoven gevormd had, behouden blijve, hebben ten dien einde als hunne plenipotentiarissen benoemd, te weten: enz. enz.

Welke, na hunne volmagten uitgewisseld en in goeden en behoorlijken vorm te hebben bevonden, de volgende artikelen vastgesteld en geteekend hebben:

Art. 1. Ten gevolge der hierboven uitgedrukte bedenkingen verbindt zich Z. Britt. M. zijn parlement uit te noodigen, hem in staat te stellen met de betalingen voort te gaan, welke bij

de overeenkomst van 19 mei zijn bepaald, overeenkomstig de wijze en ten bedrage der in gezegde overeenkomst vastgestelde som.

Art. 2. Ten gevolge dier zelfde bedenkingen verbindt zich Z. M. de Keizer aller Russen, ingevalle (hetgeen God verhoede) dat de genoemen bepalingen voor de onafhankelijkheid en onzijdigheid van België, — bepalingen, tot welker handhaving de beide groote mogendheden evenzeer gehouden zijn —, door den loop der gebeurtenissen in gevaar gebracht werden, hij geene nieuwe verbindtenis zal aangaan, zonder de voorafgaande bewilliging en volledige goedkeuring van Z. Britt. M. te hebben verkregen.

Art. 3. De tegenwoordige overeenkomst zal geratificeerd en de ratificatie daarvan te Londen uitgewisseld worden binnen het tijdverloop van zes weken of vroeger, zoo het zijn kan.

Ter oorkonde waarvan de respectieve plenipotentiarissen de zelve geteekend en hun wapenzegel er aan gehecht hebben.

Gedaan te Londen, den 17 november 1831.
(Get.) Palmerston, Lieven, Matuszewicz.

Frankryk.

PARIJS, 29 Juny.

Mgr. Fenwick, bisschop van Ohio, in de Vereenigde Staten, had zich tot eenen secretaris van staat gewend om te verzoeken dat het gouvernement hem mogt helpen in het ondersteunen van drie scholen, welke hij voor de Indianen had opgericht te Arbre Chroche, te Green-Bay en aan de rivier St. Jozef. De secretaris van staat heeft hem, voor die scholen, 1000 dollars jaarijks toegekend. Mgr. de bisschop is hiervan onderrigt door eenen brief van den 9 december ll., welke in de dagbladen der Vereenigde Staten wordt medegedeeld. Deze toekening moest op den 1 januarij beginnen en zoude bij het vierde gedeelte uitbetaald worden op eenen wisselbrief van den heer Fenwick. Men meldt hem, dat men, zoo in het vervolg de staat der fondsen voor de beschaving der Indianen vermeerderde, er een genoeg in zoude stellen, zijne welwillende oogmerken te ondersteunen, en men noodigt hem uit om van tijd tot tijd den staat zijner scholen te doen kennen.

— Men zegt heden dat de wetgevende kamers tegen den 20 augustus bijeen zullen worden geroepen. Zoo veel is zeker, dat de minister van openbare werken, gisteren den ondernemer der nieuwe vergaderzaal voor de gedeputeerden heeft ontboden en ten stelligste heeft afgevraagd, wanneer dezelve in gereedheid zoude kunnen zijn. Het antwoord is geweest, met den eersten der volgende maand.

Belgie.

BRUSSEL, den 7 July.

De zitting der afgevaardigden van eergisteren heeft de wet tot daargestelling eens reserve-legers aangenomen. In de zitting van gisteren is het gevraagd crediet door den minister van oorlog van f 4,400,000 met eenparigheid van stemmen toegestaan.

De afgevaardigden hebben eergisteren de overige artikels van het ontwerp over de oprigting eener ridder-orde, voor militaire verdiensten, behandeld en aangenomen. Op voorstel van den president werd besloten heden tot de stemming over te gaan.

De orde van den dag bragt verder de ontwikkeling van een voorstel van den heer Zoude over de branderijen mede. Op het voorstel door hem gedaan, werd door den president eene commissie van zes leden tot onderzoek van gemeld voorstel benoemd.

In de bijeenkomst van gisteren hebben de afgevaardigden zich met het onderzoek van ingekomen petitiën bezig gehouden.

— De Koning is den 5 des namiddags ten vijf ure te Antwerpen gekomen. De burgerwachten van den tweeden en dertden ban met al de troepen van het garnizoen, stonden van de Mechelsche poort tot aan het paleis geschaard. Heden vertrekt de vorst naar Turnhout, waar hij de troepen inspecteren en de in de Campine opgerigte verdedigings-werken in oogenschouw zal nemen. Den volgenden dag zal Z. M. te Lier aankomen; — vóór zijne komst te Antwerpen heeft de Koning de verdedigings-werken te Boom en St. Bernard bezigtigd.

— Het Journal d'Anvers vermeldt, dat de Hollanders toeberidselen maken om de Schelde ter hoogte van het fort Lille af te sluiten.

— De Politique uit Luik deelt het bericht mede, dat twee bezendingen levensmiddelen, voor de vesting Maastricht bestemd op een uur afstands van de stad, door de belgische troepen waren aangehouden.

— Te Gent zijn den 4den 14 personen aan de cholera ziekte overleden, en hebben zich 27 nieuwe gevallen geopenbaard. — Van de uitbarsting tot den 3den dezer telt men in het geheel 999 gevallen en 365 sterfgevallen.

— De baron Loë heeft bevel bekomen van zich gereed te houden

om onmiddellijk naar Weenen te vertrekken, in hoedanigheid van buitengewoon gezant en minister plenipotentiaris. Desezelfde waarschuwing heeft de graaf Vilain XIII, die zich naar Rome begeven moet, gekregen. (Memorial)

1. * * Heden verlost voorspoedig van eenen welgeschapen Z O O N, E. A. Vermeer, Echtgenoot van 's Bosch, J. J. VAN SANTEN, Med. Doctor.
4 Junij 1832.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

2. * * Bij VAN GULICK en HERMANS, Drukkers en Boekhandelaars te Breda, is van de pers gekomen: DE VERDRAAGZAAKHEID, eene Redevoering, door den Hoog-Eerwaardigen Bisschop van Hermopolis, en eerste Aalmoezenier des Konings van Frankryk, Karel X, naar het Fransch, door JAN J. F. WAP, koninklijke militaire Academie-Leeraar, eng. Pr. 45 cents.

3. * * Bij A. SCHICKHOFF, Boekdrukker en Boekverkooper te Utrecht, is van de pers gekomen: 1°. G O D S D I E N S T I G H A N D B O E K J E ten gebruike van Roomsche-Katholieke Landlieden, Ambachtslieden, Daglooners en Dienstboden; deels opgesteld, deels opgezameld, door ALEX. DE PELICHT, Doctor in de Regten. Prijs 5 cents.

2°. Korte en opregte wijze om voor God verdienstlijk te leven, in het bijzonder ten gebruike der Roomsche-Katholieke jeugd; naar den heden dag gebruyk schrijftaaf en aan genomen spelling, verbeterd door ALEX. DE PELICHT, Doctor in de Regten. Prijs 5 cents.

NB. Deze werkjes zijn ook verkrijgbaar gesteld te Amsterdam, bij den Heer F. E. WYMAN, 's Bosch Gebr. LANGENHUYSEN, J. J. ARKESTEIN, C. VAN GEMERD en Zoon; Haarlem, J. VAN HOFFEN; Leyden, J. J. THYSSENS en Zoon; Nymegen, HERMANS; Ravesteyn, F. A. VAN DEN HEUVEL.

BEKENDMAKINGEN.

4. * * De Notaris A. P. BOLSJUS te 's Bosch, zal op Maandag den 16 July provisioneel en op Maandag den 30 July 1832 final verkoopen, des avonds tusschen 6 en 7 ure, in het Koninklijk de Plaats-Roijaal, achter het Stadhuus te 's Bosch.

Een HUIS en ERVE, staande binnen 's Bosch, in de Vughterstraat, letter H, 202, verp. H, 160; belend de eene zijde Jufvrouw de MELE, de andere zijde Jufvrouw de wed. H. L. VAN DIJK, bestaende in twee BENEDEEN en BOVENKAMERS, ZOLDER, KOOKKUKEN, KELDERS, ruime OPENPLAATS en POMP.

Een groot GEBOUW daar achter, lang 26 Ellen, breed 7 Ellen, voorheen gediend hebbende tot eene Kerk, en eens BLOEMTUIN aan het einde, ter linker zijde gelegen, Alles zeer geschikt tot den aanleg van Fabrieken of Trafieken, door de nabijheid van de rivier de Dintel, die onder het groot gebouw, en bezijden den Bloemtuintroost.

Een HUIS, ERVE en OPENPLAATS, liandte 's Hertogenbosch in de St. Jorisstraat, letter F, 216, verp. F, 150; belend de eene zijde de heer J. W. REANL, de andere zijde de jufvrouwen ANDREAU, strekkende achterwaarts tegen het erf van den 1ste koop.

5. * * UIT DE HAND TE KOOP. Eene extra schoone groote RONDE BILLART. Te bevragen bij A. VAN PELT, op de Schape Markt, te 's Bosch.

6. * * De Ondergeteekende, Schoolonderwijzer in de Franse S C H E en N E D E R D U I T S C H E T A L E N, berigt door deze, dat hij, niet mede, van nu af, met het geven van Huis-onderwijs in de L A T I N S C H E T A A L zal volzig houden, waartoe aan hem, krachtens bevel van Zijne Exe. den Heer Minister van Binnenlandse Zaken, dd. 27 junij jl. vrijheid gelaten is; bevelende zich hiertoe in het gunstige aandenken zijner mede ingezetenen.

's Bosch, 9 juli 1832. F. J. PRÉTAT, Schoolonderwijzer.